

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Gürkan URAL, Yüksek Lisans Tezi, 131 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.İskender GÜN

**Dr. Nafiz Körez Sincan Devlet Hastanesi ve Özel
Bayındır Hastanesi Acil Servislerine Kaza
Nedeniyle Başvuranların Epidemiyolojik
Yönden İncelenmesi**

Bu araştırma, Dr.Nafiz Körez Sincan Devlet Hastanesi ve Özel Bayındır Hastanesi Acil Servislerine kaza nedeniyle başvuran kaza olgularını, epidemiyolojik açıdan değerlendirmek amacıyla yapıldı. Araştırma verileri, 01 Ekim 2005-31 Ocak 2006 tarihleri arasında acil polikliniğine başvuran kaza olgularına gün aşırı 24 saat süreyle yüz yüze anket uygulanarak toplandı. Araştırma süresince 1115 kaza olgusuna ulaşıldı. Kaza olgularının yaş ortalaması 19.84±2.52 olup, en küçük yaş 1, en büyük yaş 94'dür. Kazazedelerin %32.0'si çocukluk, %68.0'i erişkinlik dönemindedir ve çoğunluğu (%71.1) erkektir. Kaza olgularının %35.1'i evlidir. Kaza olgularının %53.8'i ilkökul ve altı , %3.4'ü üniversite mezunudur. Okuma yazma bilmeyenlerin oranı %3.2'dir. Kaza olgularının %31.3'ünü işçiler ve %12.7'sini ev hanımları oluşturmuştur. İşsizlerin oranı %9.0'dır. Kazazedelerin %10.7'sinin sosyal güvencesi yoktur. Trafik kazaları birinci (%42.0), ev kazaları ikinci (%28.3), iş kazaları üçüncü (%13.7) sıklıkta görülen kaza türleridir. Taşıt kazaları (%40.0), düşmeler (%14.4), makine ve iş aletlerinin neden olduğu kazalar (%9.9), intiharlar (%6.0) ve cinayetler (%5.8) başlıca travma nedenleridir. Kazalar daha çok erkeklerde, 0-44 yaş grubu nüfusta görülmüştür. Düşme olguları 0-14 yaş grubunda, 65 ve üzeri yaş grubunda ise trafik kazaları, cinayet ve kasten birini yaralama eylemleri, 25-44 yaş grubunda ise trafik kazaları ve intiharlar daha fazla görülmüştür. Kazalarda en çok yaralanan vücut bölümü baş-boyun bölgesidir. Kaza olgularının %33.6'sı ciddi travma sınıfına girmiştir. Ciddi travmalar daha çok trafik kazaları, cinayet ve intiharlar sonucu oluşmuştur. Hastaneye yatış ve sakatlanma- sekel oranı %31.7, ölüm oranı %1.9'dur. Başlıca ölüm nedenleri ağır kafa travması %60.4, göğüs ve karın içi yaralanmaları (%39.6)'dır. işgünü kaybı ortalaması 6.08±0.16'dır.

**Epidemiological Analysis of Accident Victims
who Applied to Emergency Services of
Dr. Nafiz Körez Sincan Government Hospital
and Private Bayındır Hospital**

This research was performed in order to assess accident cases brought to Emergency Service of Dr. Nafiz Körez Sincan Government Hospital and Private Bayındır Hospital due to accidents in terms of accident epidemiology. Data was collected by applying face-to-face questionnaire to accident cases who applied to Emergency Polyclinics between 01 October 2005 and 31 January 2006 for 24 hours every other day. During the research, 1115 accidents were obtained. Age average of accident cases was 19.84±2.52, with the youngest being 1 and the oldest being 94. Thirty two point zero % of victims was in childhood and 68.0% was in adulthood with the majority was (71.1%) males. Thirty five point one % of the accident cases is married. Fifty three point eight % of the accident cases is primary school and under graduates and 3.4% university graduates. The rate of illiterate is 3.2%. Thirty one point three % of the accident cases were constituted by workers and 12.7 % by the housewives. The rate of unemployment was 9.0%. Ten point seven % of victims lacks social security. Traffic accidents were the first (42.0%), domestic accidents second (32.6%) and industrial accidents the third (13.7%) frequency types of accidents. Major trauma causes were constituted by car accidents (42.0%), falls (14.4 %), injuries caused accidents due to mechanical and job tools (9.9%), suicides (6.0%) and homicides (5.8%). Accidents occurred more in males and in population between 0-44 years of age. Cases of fall were determined more in 0-14 years of age. Traffic accidents, homicides and exposure to intentional attacks were determined more in 65 years and above and cases of 65 years and above cases of traffic accidents and suicides more in 25-44 years of age group. Accidents occurred mostly in January and on Wednesday, on the roads and inside homes, in the evening between 05:00-11:59 pm. Most frequently injured part of the body in accidents was head-neck part. The rate of hospitalization and that of disablement-track were 31.7%, rate of death was 1.9%. Major death reasons were head trauma (60.4%), chest and intraabdominal injuries (39.6 %). Average of workday loss was 6.08±0.16

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Fatma ÖZLECE, Yüksek Lisans Tezi, 82 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Yusuf ÖZTÜRK

Kayseri İl Merkezindeki Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Aile Planlamasına İlişkin Bilgi ve Düşüncelerinin Belirlenmesi

Kayseri il merkezinde Ekim 2004-Mart 2005 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu çalışmada; lise son sınıf öğrencilerinin aile planlamasına yönelik bilgi düzeyinin saptanması amaçlanmıştır.

Kayseri İl merkezindeki lise son sınıf öğrencilerinin sayısı dikkate alınarak örneklem büyüklüğü göz olarak hesaplanmıştır. Araştırma kapsamına alınan öğrencilere, aile planlaması ve doğurganlık ile ilgili 50 soru içeren bir anket formu, bir plan dahilinde okullara gidilerek araştırmacı tarafından öğrencilere uygulanmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan anket formunun ders saatleri içinde öğrencilere dağıtılıp cevaplandırılmaları bittikten sonra toplanması yoluyla elde edilmiştir.

Öğrencilerin aile planlaması tanımını %75.4'ünün bildiği tesbit edilmiştir. Araştırma grubundaki öğrencilerin %84.6'sı evlenmeden önce aile planlaması (AP) yöntemleri hakkında bilgi almak istedikleri %90,2'sinin AP yöntemlerini bilmenin gerekli olduğunu düşündükleri belirlenmiştir. Cinsel yolla bulaşan hastalıklarda (CYBH) en çok bilineni %97 ile AIDS olarak bulunmuştur. Aile planlaması ile ilgili ilk kaynaklar arkadaşlarından %77.7 ve anne-babadan %72.4 ancak bilgilerin %79.1'inin sağlık personelinde bilgi almak istedikleri saptanmıştır. Korunmadan cinsel ilişkiye girmenin getireceği sorunları öğrencilerin tamamına yakınının bildiği belirlenmiştir. Öğrencilerin %13'ünün okulda AP ile ilgili herhangi bir ders aldığı, %50.1'inin 12-13 yaşları arasında cinsel eğitimin belirlenmesini istedikleri saptanmıştır.

Öğrencilere aile planlaması, üreme sağlığı ve cinsellik konusunda sürekli ve düzenli eğitim ve danışmanlık verilmesi gerektiği önerilmektedir.

The Determination of the Knowledge and Thoughts of the Last year High-School Students in the City Center of Kayseri on Family Planning

In this study, carried out in the city center of Kaseri between October 2004 and March 2005, it has been aimed to determine the level of knowledge on family planning.

Taking the number of the last-year high school students in the city center of Kayseri into consideration, the number of participants has been determined to be 962. The participants have been given a 50-item inquiry about birth control and fertility. The data have been gathered by the researcher delivering the inquiries to the students in the class hours and collecting the inquiries back after the students have filled in.

It has been found out that 75.4 % of the students have already known what birth control is. %84,6 of the students in the study group have wanted to have some knowledge about birth control before marriage and 90,2 % have said that they think it is necessary to know the methods of birth control. The best known sexually transmitted disease (STD) is AIDS, 97 percent.friends (%77,7) and presents (%72,4) the first line sawce of information about family planning ; however, students say that they prefer to get this information knowledge from a health staff. The fact that having a sexual intercourse without using a condom will be risky is known by almost all the students. It has been determined that 13 % of the students have taken an education on birth control, and 50 % have said that they would have gothered some information about birth control at the age of 12 or 13.

It is suggested that students should be given a regular and continuous education and advice on birth control and üreme health.

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

Melek YILDIRIM, Yüksek Lisans Tezi, 72 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Ümit SEVİĞ

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı Tanısı İle Hastaneye Başvuran Bireylerin Yorgunluk Düzeylerinin Belirlenmesi

Bu çalışma hastaneye başvuran Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAİ) olan bireylerin yorgunluk düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Örneklem alınması gereken birey sayısı 212 olarak belirlenmiştir. 25 Ekim 2005- 10 Şubat 2006 tarihleri arasında Malatya Devlet Hastanesi Göğüs Hastalıkları servisi ve polikliniklerine başvuran 231 KOAİ'li birey örneklem alınmıştır. Veriler hastaların tanıtıcı özellikleri ve yorgunluk düzeyinin belirlenmesine yönelik soruların yer aldığı anket formu ve Lee tarafından geliştirilen Yorgunluk İçin Görsel Benzerlik Skalası aracılığıyla hastalarla yüz yüze görüşülerek toplanmıştır.

Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde aritmetik ortalama, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, tek yönlü varyans analizi ve kruskal wallis varyans analizi kullanılmıştır. Ayrıca ölçeğin Cronbach's α iç tutarlılık analizi yapılmış ve ölçeğin KOAİ'li hastaların yorgunluğunu değerlendirmede uygun ölçme aracı olduğu görülmüştür.

Araştırmada KOAİ'li bireylerin tamamının yorgunluk yaşadığı, hastanede yatanların daha yorgun olduğu tespit edilmiştir. İleri yaşta olanların, kadınların, eğitim durumu düşük olanların, serbest meslek sahibi olanların, çalışmayanların, hastalık şiddeti fazla ve süresi uzun olanların, tekrarlı yatışı fazla olanların, KOAİ'la birlikte bir başka hastalığı olanların ve sürekli yorgunluk yaşadığını ifade edenlerin yorgunluk puan ortalamaları yüksek ve enerji puan ortalamalarının ise düşük olduğu saptanmıştır ($p<0.05$).

Yaşanılan yer, tedavi alma durumu, yatış gün sayısı, sigara içme durumu, beden kitle indeksi ve ilaç tedavisini düzenli kullanma ile yorgunluk arasında bir ilişki olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$).

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda KOAİ'li hastalara, hasta yakınlarına ve bu hasta grubuyla çalışan sağlık personeline yorgunluk ve bununla başetmeye yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Determining the Fatigue Level of the People who Visited the Hospital for Chronic Obstructive Pulmonary Disease Diagnosis

The present study was conducted descriptively to determine the fatigue level of the patients who came to the hospital for chronic obstructive pulmonary disease (COPD) diagnosis.

The number of the sample was 212. 231 individuals who had COPD and visited Pulmonary Diseases Services and Policlinics of Malatya State Hospital between the periods of October 25th 2005 and February 10th 2006 were included in the sample. The data were collected personally with a questionnaire form, which included characteristic features and fatigue level of the patients; and with Visual Analogue Scale for Fatigue by Lee.

Arithmetic average, test for the significance of a difference between two normally distributed averages, One-Way Analysis of Variance and kruskal wallis analysis of variance were used in order to evaluate the data statistically. Additionally, the Cronbach's α internal consistency analysis of the scale was carried out and the scale was concluded to be appropriate method for the determination of the fatigue level of the patients with COPD.

It was observed that all of the individuals with COPD had fatigue and those who were hospitalized had more fatigue. It was found out that the average fatigue scores were higher and average energy scores were lower who had a frequent fatigue, COPD with one another disease, who were hospitalized more than once, whose disease severity was higher and longer, who were not employed or self-employed, who had a low educational level, who were female, and were older ($p<0.05$).

It was found out that there was not any relation between the fatigue level and living-place, availability of the therapy, the number of the days of hospitalization, smoking habit, body mass index, regular use of the medicines ($P>0.05$).

As a results of the research, the patients with COPD, their relatives and the health care personnel

who worked with them were provided with advice about the fatigue and the fight against fatigue.

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

Kıymet ÇİFTÇİ, Yüksek Lisans Tezi, 72 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Mürüvvet BAŞER

0– 3 Yaş Grubu Kalp Defekti Olan Çocukların Beslenme ve Enfeksiyona Yönelik Sağlık Bakım Gereksinimleri

Bu araştırma Erciyes üniversitesi pediatrik kardiyoloji polikliniğine başvuran çocukların beslenme ve enfeksiyona yönelik sağlık bakım gereksinimlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Örneklem kalp defekti nedeniyle 10.10.05-10.01.06 tarihleri arasında polikliniğe başvuran 0-3 yaş grubu 128 çocuğun 214 ebeveyni alınmıştır. Veriler anket formu aracılığıyla, ebeveynlerle birebir görüşme yapılarak toplanmış ve bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde ki kare önemlilik testi kullanılmıştır. Araştırmaya alınan çocukların %52.0' si erkek, %80.4'ü kentsel bölgede yaşamakta, yaş ortalaması 1.5 (± 0.50) yıldır. Çocukların %36.6'sı ilk altı ay anne sütü almaktadır. Üçte birinde büyüme gelişme geriliği olduğu belirlenmiştir. Çocukların %88.3' ünün aşıları tamdır. Ebeveynlerin %22.4' ünün kalp hastalığında bakıma yönelik eğitim aldığı belirlenmiştir. Çocuğun evdeki bakımı ile büyük çoğunlukla annelerin ilgilendiği, %59.3' ünün bakımda yardım aldığı saptanmıştır. Ebeveynlerin %89.7'sinin çocuklarını düzenli kontrole getirdikleri belirlenirken, annelerin öğrenim düzeyleri arttıkça kontrole getirmenin arttığı saptanmıştır (p<0.05). Ebeveynlerin çocuklarını beslemeye yönelik uygulamalara, enfeksiyonu önlemeye yönelik uygulamalardan daha fazla önem verdikleri bulunmuştur. Ebeveynlerin %16.8'i çocuklarının hastalığını hiç kimse ile paylaşmazken, %45.5' inin herkesle paylaştığı belirlenmiştir. Çocuklarına verdikleri bakımdan annelerin fiziksel (%50.4), ruhsal (%67.2) ve sosyal (%42.9) olarak babalara göre daha fazla etkilendiği saptanmıştır.

Kalp hastalığı olan çocukların büyüme- gelişme ve enfeksiyon bakımından yakından takip edilmesi, ebeveynlere destek grupları oluşturulması önerilmektedir.

Health Care Needs About Nutrition and Infections of 0-3 Age Group Children with a Heart Defect

The present study was conducted in order to evaluate the health care needs about nutrition and infections of the children who came to pediatric cardiology policlinics of Erciyes University.

214 parents of 128 children at the age of 0-3 and with a heart defect were included in the sample, who visited the policlinics between the periods of 10 / 10 / 2005, and 10/ 01/ 2006. The data were collected with a questionnaire form, interviewing the parent personally and examined with computerized program. Chi square test was used in order to examine the data.

It was discovered that 52.0% of the children who were included in the study was boy, living in a suburban area, being at the average age of 1.5 (± 0.50 ages). 36.6% of the children had mother's milk during the first 6 months of the birth whereas one third had growth retardation. 88.3% had all of the vaccinations.

It was seen that 22.4% of the parents had an education about cardiac health care. It was detected that the domestic health care was carried out mainly by mothers, and 59.3% of them obtained medical help in care. It was discovered that most of the parents took the children to the clinics for medical controls. The relation between the educational status of the mothers and the visits made for medical controls was found significant (p<0.05). It was found out that parents made more nutritional practises than infection-preventing-practises.

It was learnt that 16.6% of the parents did not share their feeling about the child's disease with anybody while 45.0% did. It was concluded that mothers were more effected physically (50.4%), psychologically (67.2%) and socially (42.9%) comparing to the fathers.

It is recommended that the children with a hearth disease be observed closely about growth and infections and support groups be formed.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Sevide ŞENCAN, Yüksek Lisans Tezi, 45 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Halil DEMİRTAŞ

Warfarin'in Sitotoksik Etkisinin K562 Lösemik Hücre Soyunda Çalışılması

Kanser hastalarında trombus oluşumunun fazla olması nedeniyle tedaviyi destekleyici olarak antikoagülanlar kullanılmaktadır. Klinik ve hayvan laboratuvar çalışmaları antikoagülanların dolaylı olarak primer tümörlerin ve metastazın gelişmesini önlediği belirtilmiştir. Vitamin K antagonisti olan warfarinin de böyle bir etkisi olduğu bildirilmiştir. Bununla birlikte, ilacın kanser hücrelerinde doğrudan bir sitotoksik etkiye sahip olduğu da gösterilmiştir. Bu sitotoksik etkinin warfarinin elektron transfer etme özelliğiyle kanser hücrelerinde süperoksid ve hidrojen peroksid gibi reaktif oksijen türlerini artırarak meydana geldiği önerilmektedir. Ancak literatürde bu görüşle ilgili bir çalışma görülmektedir. Bu çalışmada K562 lösemik hücre soyuna, farmakolojik dozların üstündeki farklı konsantrasyonlarda warfarin uygulanarak, ilacın oksidatif stres oluşturma potansiyeli ve buna bağlı olarak hücre sitotoksitesi oluşturma özelliği araştırıldı. Çalışmamızda eritrolösemik hücre soyu olan K562 hücreleri warfarinin farmakolojik (2-5µM) ve üstündeki dozlarda (50-200µM) 72 saat kültüre edildi. Hücre canlılığı tripan blue, hücre proliferasyonu MTT [3-(4,5-dimetiltiazol-2)-2,5-difenil tetrazolyum bromid] yöntemiyle ve warfarinin K562 hücrelerinde oksidatif stres üzerine etkisi kemilüminesans ve 2',7' DCFH-DA (2', 7'-dichlorohidrofluoresceindiasetat) ile değerlendirildi. Çalışmamızda apoptoz göstergesi olarak kabul edilen DNA fragmentasyonu, ELİSA ve elektroforetik yöntemleri ile warfarinin sitotoksik etkilerini göstermek amacıyla kullanıldı. Bulgularımız, farmakolojik konsantrasyonun üzerindeki dozlarda warfarinin K562 hücrelerinde hücre içi oksidatif stresi artırdığı ve hücre çoğalmasını azalttığını göstermektedir. DNA fragmentasyonu üzerindeki çalışmalarda da yüksek konsantrasyonlarda ilacın sitotoksik bir etkiye sahip olduğu saptanmıştır.

Evaluation of Effect on the Cell Cytotoxicity of Warfarin in Leukemia Cell Line

It is used anticoagulants as support treatment, because of being excessive of thrombus formation at cancer patients. At the studies of clinical and animal models laboratory, it was reported that anticoagulants prevented indirectly development of primary tumors and metastasis. It was suggested that warfarin, is being vitamin K antagonist, has also this effect. In addition to this, it has been shown the drug may have a direct cytotoxic effect on malignant cells. It was suggested that this cytotoxic effect may be due to reactive oxygen species as superoxide and hydrogen peroxide produced in the malignant cells by warfarin, which is a potent electron transferring substance. However, it is not encountered any literature about this view. In this study, it was examined the potential of forming oxidative stres of drug and depending on this feature of forming the cell cytotoxicity by treating different concentrations of warfarin over pharmacological doses on K562 leukoemia cell line. We have cultured K562 cells, are erythrolymphocyte cell line, pharmacological (2-5µM) and higher doses (50-200µM) of warfarin for 72 hours. It was evaluated cell viability by using trypan blue method, cell proliferation by using MTT method and the effect of warfarin on oxidative stres of K562 cells by using Chemiluminescence and 2',7' DCFH-DA method. In our study, DNA fragmentation considered as apoptosis indication, we have used ELİSA and electrophoretic methods for demonstrating cytotoxic effects of warfarin. Our findings were shown that warfarin doses over pharmacological concentrations at K562 cells increased intracellular oxidative stres and decreased cell proliferation. On the studies about DNA fragmentation, it was

determined higher concentrations of drug have a cytotoxic effect.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Seçil İLHAN, Yüksek Lisans Tezi, 39 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Halil DEMİRTAŞ

Down Sendromluların Yanak Epitel Döküntüsünden AgNOR Analizi Ve Sağlıklı Kontrolleri İle Karşılaştırılması

Down sendromu (DS) ya da trizomi 21, insanlarda doğuştan gelen en yaygın kromozom bozukluklarından birisidir. DS, çok çalışılmış ve iyi bilinen bir sendrom olmasına karşılık, zeka kusuru dahil diğer fenotipik özelliklerini belirleyen etmenler henüz tam olarak belirlenememiştir.

DS fenotipinin, gereksiz rRNA/ RNA sentezine dayalı olarak, boşa harcanan enerji (wasted energy) ile açıklanabileceği hipotezi ileri sürülmüştür. Ancak, bu bulguların tümü de mezoderm kaynaklı hücreler (Periferik kan mononükleer hücreleri = lenfosit ve monositler) kullanılarak elde edilmişlerdir. Bu çalışmadaki amaç, beyin gibi ektoderm kaynaklı yanak epitelindeki NOR (rDNA) ifadesinin trizomi 21'li hastalarda artış artmadığını kontrolleri ile karşılaştırılarak ortaya çıkartılmasıdır.

Çalışmamızda 22 Down Sendromlu ve 10 sağlıklı kontrolün yanak epitel hücre çekirdeklerinde NOR alanı (NORa) / Toplam çekirdek alanı (TÇa) oranı bulunarak, hasta- kontrol değerleri olarak kendi aralarında karşılaştırılmıştır. 22 Down Sendromlu hastaların her birinden 50 yanak epitel hücre çekirdeği ölçülmüştür. 10 sağlıklı kontrolün her birinden de ortalama 50 yanak epitel hücre çekirdeği ölçülmüştür.

Sonuç olarak, DS lu hastaların yanak epiteli hücrelerinin genel ortalama NORa/TÇa değeri (4,08±1,16), sağlıklı kontrollerin ortalama NORa/TÇa değerinden (2,20± 0,62) yaklaşık 2 kat daha fazla bulunmuştur. [DS lu ve kontrollerde

NORa/TÇa değerleri anlamlı derecede farklıdır. (p<0.001, Mann-Whitney u testi kullanılarak)]
Yaptığımız çalışma; DS lu fenotipini açıklamaya yönelik olarak, boşa harcanan enerji (wasted energy) hipotezini destekler niteliktedir.

The AgNOR Analysis in Epithelium of Buccal Mucosa of Patients with Down Syndrome and its Comparison with Healthy Controls

Down Syndrome (DS) or trisomy 21, is one of the most common chromosomal aberrations arising in individuals with born. Although, DS is well studied and hence, well defined, agents that identify many phenotypical characteristics including mental retardation could not have been exactly found yet.

It has been proposed that DS phenotype can be explained with a hypothesis of wasted energy based on needless synthesis of rRNA / RNA. However, all of the relevant findings were obtained using merely mesodermal cells (peripheral mononuclear blood cells= lymphocytes and monocytes). The aim of this work is to reveal whether NOR (rDNA) sequence in buccal epithelium which is ectoderm based like brain is increasing or not by comparing patients of trisomy 21 with healthy controls.

In our work, we calculated the ratio of NOR area to Total Nucleus area (NORa/TNa) of nuclei of buccal epithelial cells taken from 22 DS patients and 10 healthy controls. Thus we could compare the patient-control values with each other. We measured averagely 50 nuclei of buccal epithelial cells from each patient and control.

Consequently, the value of NORa/TNa in buccal epithelial cells of DS patients is found to be 4,08±1,16, which is about as much as twice the value of NORa/TNa in healthy controls, 2,20± 0,62. [The values are significantly different between DS and controls. (p<0.001, by the use of Mann-Whitney test)]

Our work intending to explain the phenotype of DS seems to support the hypothesis of wasted energy.

VETERİNER PATOLOJİ ANABİLİM

Kürşat KOÇ, Yüksek Lisans Tezi, 42 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Latife BEYAZ

Ankara Tavşanlarında Pankreas'ın Anatomisi ve Arteriyel Vaskularizasyonu

Bu çalışmada, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin 12 adet erişkin Ankara tavşanı kullanıldı. Pankreas ve arterlerini makroanatomik incelemek amacıyla materyallerin 6'sında latex, 4'ünde akrilik enjeksiyonu ile kast yöntemi, 2'sinde ise baryum sülfat'lı röntgen uygulandı. Ankara tavşanında pankreas'ın, cavum abdominis'de, median hattın sağında ve duodenum'un pars descendens'i ile pars ascendens'i arasında yerleştiği, son thoracal ile ikinci lumbal vertebra arasında bulunduğu belirlendi. Pankreas'ın ortalama 3,19 gr ağırlığında, küçük dağınık lopçuklardan müteşekkil, kahverengi-açık pembe renginde ve yağ doku ile kaplı, 49-128 mm uzunluğunda, 42-16 mm eninde, 1-2 mm kalınlığında olduğu tespit edildi. Belirgin bir loblanmanın varlığını görmediğimiz pankreas'ın, ters L () şeklinde olduğu görüldü. Pankreas'ın, a.celiaca ve a.mesenterica cranialis'den orijin alan dallarla beslendiği gözlemlendi. A.celiaca'nın, aorta abdominalis'ten ayrılan ilk dal olduğu görüldü. A.celiaca'dan sırayla a.lienalis ve a.gastrica sinistra'nın ayrıldığı a.hepatica'nın ise a.celiaca'nın devamı niteliğinde olduğu gözlemlendi. A.lienalis'in, 4-8 adet rr.pancreatici, a.gastrica sinistra'nın ise 1-2 adet rr.pancreatici verdiği görüldü. A.hepatica'nın orijininin yaklaşık 14,20 mm sonra verdiği a.gastroduodenalis'in, duodenum'un pars descendens'i yakınında a.gastroepiploica dextra ve a.pancreaticoduodenalis cranialis'e ayrıldığı saptandı. İncelenen materyallerden birinde a.pancreacoduodenalis cranialis'in olmadığı bunun görevini ise a.mesenterica cranialis'ten gelen bir damarın üstlendiği belirlendi. A.mesenterica cranialis'in, a.celiaca'nın orijininin ortalama 11,90 mm sonra aorta abdominalis'den çıktığı ve damarın, 12,71 mm sonra pankreas ile duodenum da sonlanan

a.pancreaticoduodenalis caudalis'i verdiği belirlendi. A.pancreaticoduodenalis caudalis'in pankreas dokusu içerisindeki uç dalları, a.gastroduodenalis'in dalı olan a.pancreaticoduodenalis cranialis'in uç dalları ile anastomoz yaptığı görüldü.

The Anatomy and Arterial Vascularisation of the Pankreas in Angora Rabbit

In this study, without sex discrimination 12 adult Angora rabbits were used. With the aim of examining pancreas and its artery macroanatomy, it was carried out the latex on the 6 of the rabbits, the cast method with acrylic injection (corrosion cast) on the 4 of them and barium sulfate X-ray on the 2 of the rabbits.

It was determined that the pancreas of Angora rabbit located in the abdominal cavity, between pars descendens and pars ascendens of the duodenum and between the last thoracal and second lumbal vertebra. It was observed that the pancreas was average 3,19 gr. weight, 49-128 mm length, 42-16 mm width and 1-2 mm thickness, formed small untidy lobe, brown-light pink coloured, covered with a fat tissue. The shape of the pancreas was like of L (), it was not experienced any clear lobe of it. It was observed that the pancreas was supplied by the branches originated from the celiac artery and the cranial mesenteric artery. It was seen that the celiac artery was the first branch departed from the aorta abdominalis. It was observed that the splenic artery and left gastric artery seperated from celiac artery and respectively that hepatic artery was the continuation of celiac artery. It was seen that splenic artery gave off the 4-8 number of pancreatic terminal branch and left gastric artery gave off 1-2 number of pancreatic terminal branch. It was determined that gastroduodenal artery the hepatic artery gave out approximately 14,20 mm after the its origin and seperated into right gastroepiploic artery and cranial pancreaticoduodenal artery near the pars descendens of duodenum. In one of the examined materials, it was determined that there was absend cranial pancreacoduodenal artery but an artery came from cranial mesenteric artery undertook its function. It was observed that cranial mesenteric artery is leaved from abdominal aortae averagely 11,90 mm after origin of celiac artery and after 12,71 mm it gave the caudal pancreaticoduodenal artery which finished pankreas and duodenum. It was seen that the terminal branches of caudal pancreaticoduodenal artery in the

pancreas tissue anastomosed with the terminal branches of cranial pancreaticoduodenal artery which of the branch of gastroduodenal artery.

VET. PARAZİTOLOJİ ANABİLİM DALI

Ahmet YAVUZ, Yüksek Lisans Tezi, 47 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Abdullah İNCİ

Sığırlarda *Fasciola Hepatica*'nın Seroprevalansı

Bu çalışma, Kayseri'nin Yeşilhisar, Bünyan, Erkilet ve Sarız ilçelerinde sığırlarda *Fasciola hepatica* tarafından oluşturulan fasciolosis'in yayılışını tespit etmek amacıyla Mayıs 2003-Nisan 2004 tarihleri arasında ≤ 2 yaş grubu 72, 3-5 yaş grubu 23 ve ≥ 6 yaş grubu 25 olmak üzere toplam 120 sığır üzerinde yürütülmüştür. Alınan her dışkı ve kan örneği, modifiye McMaster sedimentasyon ve antikor ELISA yöntemleri ile sırasıyla parazitin yumurtaları ve spesifik antikorlar yönünden incelenmiştir. Örnek alınan sığırların bulunduğu bölge, numune alma tarihi, hayvanların yaşı, cinsiyeti ve ırkı kaydedilmiştir. Araştırma bölgelerinde sığırlarda *Fasciola hepatica*'nın dışkı bakısına göre prevalansı %15,8, seroprevalansı ise %69,2 olarak saptanmıştır. Dışkı bakısında sığırlarda yerleşim gösteren diğer trematod yumurtalarına rastlanılmamıştır. Enfekte hayvanlarda gram dışkıdaki ortalama yumurta sayısı (EPG) 131,6 (50-250) bulunmuştur. Fasciolosis seroprevalansı en yüksek (% 96,0) ≥ 6 yaş grubunda görülmüş, bunu %73,3 ile 3-5 yaş grubu ve %58,3 ile ≤ 2 yaş grubu izlemiştir. Yaş grupları arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,01$). Dişi sığırlarda fasciolosis'in seroprevalansı %95,8, erkek sığırlarda ise %60,9 olarak belirlenmiş ve bu farklılık istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p<0,001$). İncelemesi yapılan sığır ırkları arasında en yüksek prevalans %76,9 ile Simental ırkında belirlenmiş; bunu %70,9 ile melez, %68,6 ile Holstein ve % 58,8 ile Montofon ırkları izlemiştir. Sığır ırkları arasında enfeksiyonun yayılışı açısından istatistiksel bir farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$). Araştırma bölgeleri arasında en yüksek enfeksiyon oranı (%96,4) Sarız ilçesinde belirlenmiş, bunu %82,1 ile Bünyan, %65,5 ile Yeşilhisar ve %40 ile Erkilet ilçeleri izlemiştir. İlçeler arasında enfeksiyonun yayılışındaki farklılık, Bünyan ve Sarız'da, Yeşilhisar ve Erkilet'e göre istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p<0,001$). Sonuç olarak, önemli zoonotik paraziter enfeksiyonlardan biri olan fasciolosis Kayseri

yöresindeki sığırlarda tespit edilmiştir. Bu paraziter enfeksiyonun bölgedeki epidemiyolojisi ve kontrolü için ileri çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Seroprevalence of *Fasciola Hepatica* in Cattle

This study was carried out between May 2003-April 2004 to determine the prevalence of fasciolosis caused by fasciolosis caused by *Fasciola hepatica* in cattle in Yeşilhisar, Bünyan, Erkilet and Sarız districts of Kayseri province. Feces and blood samples from 120 cattle were submitted, 72 of which obtained from ≤ 2 age group, 23 from 3-5 and 23 samples from ≥ 6 age group. All feces and blood samples were examined by modified McMaster sedimentation and antibody ELISA techniques in order to detect the eggs of parasite in feces and specific antibodies, respectively. The origin of cattle, date of sample collection, age, sex and breed and of cattle were recorded.

The coprological prevalence and seroprevalence of fasciolosis in research area was determined as 15.8% and 69.2%, respectively. No other trematoda species were found in sampled cattle by feces examination. The mean number of egg per gram of feces (EPG) in infected cattle was 131,6 (50-250).

The highest prevalence of fasciolosis infection was observed in ≥ 6 age group (96.0%), and this prevalence was followed by 3-5 (73.3%) and ≤ 2 age groups (58.3%). The differences between age groups were found significant ($p<0.01$). The seroprevalence of fasciolosis in female and male cattle were found %95.8 and %60.9, respectively. The difference between female and male groups were found significant ($p<0.01$). When evaluating the seroprevalence of fasciolosis by breed, highest prevalence rate was observed in Rubia Gallega (76.9%) and this prevalence was followed by Crossbreed (70.9%), Fresian (68.6%) and Brown Swiss (58.8%). The differences between breed groups were not found significant ($p>0.05$). The highest prevalence of fasciolosis were observed in Sarız (96.4%) district, and this prevalence was followed by Bünyan (82.1%), Yeşilhisar (65.5%) and Erkilet (%40) districts. The difference between districts were found significant between Bünyan, Sarız districts and Yeşilhisar and Erkilet districts ($p<0.001$).

As a result, fasciolosis, one of important parasitic zoonoses, was identified in cattle of Kayseri. Further studies should be conducted on the epidemiology and control of this parasitic infection in the region.

VET. MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Gürsel ÖZMEN, Yüksek Lisans Tezi, 52 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Hüseyin KILIÇ

Gemlik Garnizonunda Tüketime Sunulan Tavuk Etlerinden *Listeria* spp. İzolasyonu

Bu çalışmada, Gemlik Garnizonundaki askeri birliklerde tüketime sunulan tavuk etlerinden ve kesimhanede kesilen tavuklardan alınan 100'er adet tavuk karkası ve bağırsak içeriğinde *Listeria* spp. izolasyon ve identifikasyonu amaçlandı.

Örneklerden *Listeria* spp. izolasyonu amacıyla, Buffered *Listeria* Selective Enrichment Broth ve PALCAM Agar Base kullanıldı. Elde edilen izolatların identifikasyonu amacıyla klasik biyokimyasal testler ve Microbact 12 L *Listeria* identifikasyon test kiti kullanıldı.

Yapılan izolasyon çalışmalarında karkas örneklerinde 76 (% 76) adet *Listeria* spp. izole edildi. İdentifiye edilen *Listeria*'ların 24 (% 24)'ünün *L. monocytogenes*, 43 (% 43)'ünün *L. innocua*, 4 (% 4)'ünün *L. murrayi*, 3 (% 3)'ünün *L. grayi* ve 2 (% 2)'sinin *L. welshimeri* olduğu tespit edildi.

Bağırsak içeriğinden ise 12 (% 12) adet *Listeria* spp. izole edildi. Bunlardan 5 (% 5)'inin *L. monocytogenes*, 2 (% 2)'sinin *L. murrayi*, 2 (% 2)'sinin *L. welshimeri* 2 (% 2)'sinin *L. seeligeri* ve 1 (% 1)'inin *L. innocua* olduğu tespit edildi.

Çalışmada elde edilen bulgulara göre kanatlı eti tüketiminin artması ve fast-food alışkanlığının yaygınlaşması nedeniyle; kanatlı hayvanların yetiştirme aşamasından kesimhanelere ve paketlenme-dondurma ünitelerinden tüketiminin yapıldığı yerlere kadar olan zincirde hijyenik koşulların yerine getirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Isolation of *Listeria* spp. from Chicken Meat Consumed in Gemlik Garrison

In this current study, *Listeria* spp. were isolated and identified from 100 samples taken from each of chicken carcasses (consumed in the garrison or slaughtered in abattoirs located in the region) and gastrointestinal contents.

Listeria Selective Enrichment Broth and PALCAM Agar Base were used for the isolation of *Listeria* spp. from samples. The isolates obtained were identified using biochemical tests and Microbact 12 L *Listeria* Identification test Kit.

Listeria spp. were isolated from 76 of 100 (76 %) carcass samples, identification of those indicated 24 (24%) isolates as *L. monocytogenes*, 43 (43 %) as *L. innocua*, 4 (4 %) *L. murrayi*, 3 (3 %) *L. Grayi* and 2 (2 %) *L. Welshimeri*.

Listeria spp. were isolated from 12 (12 %) samples taken from gastrointestinal tract. 5 (5 %) of those *L. monocytogenes*, 2 (2 %) *L. murrayi*, 2 (2 %) *L. welshimeri*, 2 (2 %) *L. seeligeri*, 1 (1 %) were *L. Innocua*.

Based on the findings of the current study, assurance of proper hygienic conditions along the food chain, from chicken house to slaughter-packaging plants, is essential because of increases seen in poultry meat and fast-food consumption.